

Črni krti

Tako je imenoval narodni voditelj g. dr. Anton Korošec v svojem slovitem novoletnem voščilu Slovincem framasona. Prispevka je srečno izbrana ter prav dobro ponazorjuje delovanje framasonske tajne družbe. Krt rije pod zemljo; na površje ne pride rad, ker ne mara dnevnih svetlobe. Tako tudi framasoni podtalno rujejo ter izpodkopavajo verski, gospodarski, politični in socialni red, ki ni v skladu z njihovimi idejami in težnjami. Na svetlobo dneva ne hodijo radi, marveč se umikajo v nočno temo svojih tajnih sej. Na eni takšnih nočnih tajnih sej, ki je bila 3. januarja, so jugoslovanski framasoni dogovorili nekak odgovor dr. Korošču. Ta odgovor pa je jako meglovit ter skrbno pazi, da se ne bi dvignila krinka na nobenem mestu z obraza jugoslovanskega framasonstva.

Framasoni (slovensko bi rekli: prostozidarji) so tajna družba, ki pod krinko človečanstva rovari zoper vsako pozitivno vero, zlasti zoper katoliško. Ta družba je privzela stare znake srednjeveškega stavbarstva, ki bi naj izražali njihovo osnovno težnjo: zgraditi na svetu nov red brez in proti Bogu, Cerkvi, papežu in če je treba tudi kralju. Ustanovljena leta 1717 v Angliji, se je kmalu razširila po Evropi. Živahno se je v politiki udeleževala zlasti v romanskih državah (v Franciji, Španiji in Italiji). Katoliška Cerkev je takoj izpočetka spoznala, kaj se zakriva za plaščem framasonskega človečanstva, in zato je že 20 let po vzniku framasonskih lož papež Klement XII. leta 1738 obsodil framason-

stvo ter prepovedal katoličanom vstop vanj. Ta prepoved se vedno obstoja. Države so kasno (nekatero prekasno) spoznale nevarnost prostozidarstva ter ga deloma prepovedale (kakor n. pr. Italija, Španija, Madžarska, Slovaška, Nemčija, Rusija).

V naši državi vživa framasonstvo simpatije tako zvanih svobodomiselnih strank, med njimi JNS, koje glasilo »Jutro« brani jugoslovansko prostozidarstvo s tisto značilno sramežljivostjo, ki je svojska osebi z izgubljenjo čednostjo. Framasoni nosijo na jeziku znana gesla o svobodi, enakosti in bratstvu, v dejanstvu pa so bili nositelji in glavni zagovorniki po 6. januarju 1929 vpepljene diktature jugoslovenstva, ki je zasekala naši državi globoke rane. Ko so se te rane začele celiti s sporazumom med Srbi, Hrvati in Slovenci, so se ti črni krti razlezli v razne organizacije in liste, kjer kritizirajo, rovarijo in kovarijo zoper izvajanje sporazuma, držeč se svojega tradicionalnega (od prednikov izročene) stališča: Nič brez nas! Narodni sporazum soloh ne sodi v framasonski program, kar je dokazalo češko-slovaško framasonstvo, ki je bilo eden glavnih oviralcev prepotrebne sporazuma med Čehi in Slovaki. Framasonstvo je vztrajen borec za centralizem, s čigar pomočjo upa prej in bolj učinkovito uveljaviti svoj vpliv v politiki, gospodarstvu in kulturi, kakor pa pri takšni državni ureditvi, ki je zasnovana na samoblasti in resnični samoupravi ljudstva. Dr. Korošec je prav storil, ko je ob novem letu izrekel svarilo: Pozor na rovarjenje črnih krtov!

Ivan Dolinšek:

Sadjarstvo na Štajerskem je pred veliko nevarnostjo

S. José straši! Straši zares! Iz početnih gnezd, za katera se imamo Slovenci zahvaliti raznim slabo urejenim in zgolj trgovsko usmerjenim drevesnicam, se razvija ta golazen na široko in razvijala se bo čedalje bolj, če je ne bomo zatrli pravočasno. Dokazano je, da so čiste vse drevesnice slovenskih sadjarjev, ki se niso nikdar bavile s prekupčijo, marveč prodajale le lastni sadni naraščaj in se zaradi tega niso mogle okužiti, v kolikor jim v bodoče ne bo pretila nevarnost zaradi gnezd v okolici.

Iz zgodovine razširjenja raznih kmetijskih škodljivcev je razvidno, da je mogoče le dvoje:

1. Ali vreči puško v koruzo, kakor to pravimo in se omejiti na poučevanje sadjarjev, kako naj vsak sebe brani in uničuje škodljivca, kot to delajo v že okuženih krajih Amerike in drugod, ali pa

2. začeti sistematično in načrtno borbo. Srednje poti ni in je biti ne more.

Vsak razumen sadjar mi bo z ozirom na izkušnje v drugih državah pritrdil, da je zaenkrat vsekakor mogoča uspešna načrtna borba. Toda treba jo je začeti res načrtno in izvesti temeljito, ker vsako polovičarstvo se bo maščevalo in ne bo dovedlo do zaželjenega uspeha.

Kontrola drevesnic

Izredno pameten je bil sklep o kontroli drevesnic po izkušenih pregledovalcih. Žal je bila izpeljava tega načrta preveč birokratična. Zahtevalo se je vložitev kolkovane prošnje za pregled in drevesničar je prejel izpričevalo o zdravju rastlin. Razen tega je bilo treba plačati najmanj 80 din in več po obsežnosti drevesnice. Zaradi teh birokratičnih zahtev se je k pregledu prijavilo manj drevesnic kot jih v resnici obstoja. Prav tako je ostalo nepregledanih več okr. drevesnic, ki jih vodijo okrajni ekonomski, ki vendar sami kot kontrolni organi banovinskih uredb dajejo s tem direktno slab zgled. In sadjarji! Živ krst danes ne vpraša več, če je bilo drevje pregledano in prav gotovo je, da dotičnik, ki le sumi, da ima tega škodljivca v drevesnici, za pregled ne bo zaprosil. Uspešna kontrola drevesnic mora zato biti brezplačna, kot je brezplačno licenciranje bikov, saj bi kontrolo vršili javni organi. Tudi prijave so nepotrebne. Vsaka drevesnica, ki goji drevje za prodajo, bi se morala pregledati, pa bo mir.

Razkužba sadnega drevja

San José kapar je izredno trdoživ škodljivec. Uničiti ga more le visokoodstot-

na raztopina drevesnega karbolineja, in sicer Arborin ali Dendrin v 15 % raztopini in Neodendrin v 10 % raztopini. Taka raztopina pa po mojih izkušnjah (in temu sme vsakdo mirno verjeti, ker so me ti poskusi stali zaradi nastale škode lepe vsote) zlasti v jeseni sadnemu drevju škodljiva. Tudi 10 % raztopina navadnega drevesnega karbolineja poškoduje jeseni očesca jablan, da o breskvah in marelicah, ki so znatno bolj občutljive, kar molčim. Res se je svetovalo za razkuženje teh sadik žvepleno-apneno brozgo. Ta brozga pa seveda ne uniči skoraj nobenega kaparja, čeprav je visokoodstotna in se mora porabiti le sveža in je iz tega razloga za potapljanje drevese nemogoča, saj še majhna drevesnica oddaja drevesa več tednov.

Pred dvema letoma sem obiskal avstr. drevesnice, zlasti v zloglasnem XXI. okraju (Kagran) dunajskem, kjer se je pojavil S. José kapar kar na par tisoč mestih in kjer so bile okužene tudi vse drevesnice. Starejši material se je parkrat temeljito oškropil že tekom poletja, največjo važnost se je pa polagalo na čiste mlade nase, ki se, če je podlaga in cepiči zdravi ter zdrava tudi okolica, ne morejo okužiti. Nič ni lažjega kot očistiti drevesnico, ker v zemlji ali na zemlji S. José živi ne more.

Zatiranje S. Joséja v sadovnjakih

Prav gotovo imamo v Sloveniji tega škodljivca na več sto krajih. Določiti in označiti ta gnezdišča je delo, ki bi se ne smelo odlagati niti en teden. Saj je znano, da le s temeljitim zatiranjem z visokoodstotnimi škropivi v zimskem času dosežemo otipljiv uspeh. Za to delo se mora od strani naših fitopatoloških (to je tistih, ki raziskujejo boleznih rastlin) strokovnjakov izvežbati mala armada dobrih sadjarjev, ki bo pod vodstvom šla čim prej na delo. Se to zimo, oziroma v rani pomladi bi bilo treba zatreti vse in oškropiti tudi vsa sumljivo okolico. Za škropljenje naj se jemlje izključno 15% Arborin ali Dendrin, odnosno 10% Neodendrin. Na razpolago se mora staviti dovoljno število dobrih škropilnic. Čim bi se v poletju še pojavila kje ta nadloga, bi se jo zatrla s škropivom 5% mazavega mila z dodatkom Nikoprena.

Kako se je delalo pri nas?

Nekateri se bodo čutili užaljene zaradi kritike uredb in njih izvrševanja. Navada je v svetu, da se pred vsako uredbo, ki bo prizadela gotove sloje, vpraša dotične za njih mnenje, kako se bo dalo to izvršiti. Pravim v svetu, pri nas te navade žal ni, ker se po navadi prizadete nikdar ne vpraša.

S. José straši! Straši zares! Prepozno se bomo zavedli ogromne nevarnosti, prepozno bomo uvideli, da smo vsled nepotrebnih formalnosti spregledali marsikaj, kar bi bilo potrebno. Sadjarji sami ne moremo mnogo storiti proti temu škodljivcu. Za to so poklicane občine s svojimi kmetijskimi ekonomski, ki bi jih morale imeti, ter druga oblastva. S par milijoni se sedaj še da preprečiti ogromna škoda, ki bo pozneje šla v desetine milijonov, kajti zna se pripetiti, da bodo Slovenijo za izvoz sadja zaprli. Štajerski sadjarji ob 12. uri ključjo vsem merodajnim, da jih obvarujejo pred ogromno škodo, ki jim preti.